

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articollii nepublicați nu se înapoiază

INSERȚIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond.

După congres.

A trecut o săptămână dela încheierea sesiunii ordinare a congresului nostru național bisericesc, aproape întrăgă presa noastră a publicat rapoarte despre lucrările congresului, despre discușiunile obiective și calme sub tot decursul sesiunii congresuale, și au publicat ziazele și conclusele luate de congres pentru binele și dezvoltarea instituțiunilor noastre bisericesci.

Se cuvine, ca acum după o săptămână să facem o reprivire asupra lucrărilor congresului și să scotem la ivelă conclusele cari taie mai adânc în viața noastră națională bisericească.

Ia primul loc trebuie să accentuăm viul interes pentru dezvoltarea și consolidarea instituțiunilor noastre bisericesci, care a umbrat lucrările congresului, și calmitatea cu care s'au desbătut și decis cestiunile importante din sinul congresului.

Un asemenea viu interes, o asemenea calmitate ne umple inimile de veselie, cu încredere privim în viitoriul bisericeii noastre.

S'a adevărit și de astădată, că toți suntem pătrunși de cuvintele Apostolului: „Îngăduiți unul altuia cu dragoste, căci zilele grele sunt.” Dragostea către biserică a condus și de astădată lucrările congresului nostru național-bisericesc, și ele vor fi pentru binele bisericeii.

Singuraticile rapoarte ale consistoriului metropolitan ne dau puțință să ne orientăm asupra numărului general al tuturor afacerilor noastre bisericesci.

Nu vom intra acum în special analizând încât am făcut progrese în periodul dela 1897 încôce, și încât în unele și altele dór' am stagnat, sau am dat înderept dór. Lucrarea aceasta o vom face cu altă ocaziune, și va trebui inomis să o facem după ce vor fi publicate singuraticile rapoarte ale consistoriului metropolitan, în cari în ci-

fre este exprimat întru cât în unele am dat înainte, sau am stagnat.

Ajunge la locul acesta să accentuăm că în general am făcut progrese, și în raport cu greutățile de tot soiul am făcut progrese cari ne pot mulțami.

S'a ameliorat în câțva sôrtea clerului nostru, și articolul de lege XVIII. din 1898 privitoriu la întregirea dotațiunii clerului nostru, dacă dispozițiunile legii vor fi cu bunăvoință executate, pôte deveni un izvor de bunăstare, de înaintare pentru biserică noastră. Executată această lege cu cugete rezervate, cu rele intențiuni pentru biserică și pentru ale ei instituțiuni, ea pôte deveni un izvor de cele mai regretabile complicațiuni, un izvor de conflicte între preoțime și autoritatea bisericească. Totul atârână dela modul cum legea va fi executată în viitoriul cel mai de aproape.

S'a ameliorat în mod simțitoriu sôrtea învățătorilor nostri prin articolul de lege XXVI. din 1893, care formeză dotațiunea învățătorilor nostri, și legea aceasta pôte deveni și ea izvor de bunăstare, izvor de înaintare pentru biserică noastră.

Cele zise despre legea privitoare la întregirea dotațiunii preoțimei le putem aplica și la legea privitoare la întregirea dotațiunii învățătorimeii, și acelea atât cu privire la avantajele din o aplicare dréptă și cu bunăvoință, cât și cu privire la dezavantajele din o aplicare cu tendențe rezervate, dushmanose instituțiunilor noastre bisericesci.

Din cele esperiate până acum beneficiile venite dela stat sunt în favorul bisericeii noastre, și ele sunt menite a ridica nivoul cultural în sinul preoțimei și al învățătorimeii noastre, și cu acela nivoul moral, care este forța noastră în biserică, pentru-că la noi nivoul moral a crescut totdeauna în măsura în care am putut promova nivoul cultural.

Cifrele seci din rapoartele consistoriului metropolitan vorbesc în favorul nostru, sunt pentru aprețierile noastre.

O cestiune de mare importanță pentru dezvoltarea și consolidarea instituțiunilor noastre bisericesci a fost pusă din nou în discușiune în congresul din sesiunea această, și a fost promovată cu un pas.

Interese mai înalte bisericesci reclamă cu înțepire, ca să se pună în practică planul fericitului Șaguna cu înființarea de episcopii nouă.

Consistoriul metropolitan pe urmele fericitului Șaguna mergând, și considerând planul de împărțire lucrat de răposatul metropolit Miron, a fost pentru trei episcopii cu centrele: Oradea-mare, Timișoara și Cluș.

Interese mai înalte bisericesci reclamă, ca părțile nordice ale Transilvaniei să aibă un episcop cu reședința fie în Cluș, fie în Dej, fie în Gherla, spre a împlini mai cu înlesnire trebuințele credincioșilor nostri din acele părți.

Asemenea stăm cu Oradea-mare și cu părțile bănățene.

Ce înfriurintă pôte avea un arhieru cu vocațiune, ni-a dovedit biserică greco-catolică română, care din interese mai înalte bisericesci încă înainte cu 50 de ani spre a paralisa lucrările Marelui Șaguna pentru restaurarea vechii noastre metropolii, a sciut esopera ridicarea episcopiei unite de Făgăraș la rangul de metropolie și înființarea de două episcopii nouă, una pe teritoriul Ardealului cu reședința în Gherla, una în părțile bănățene cu reședința în Lugos.

Ceea-ce alte biserici înainte cu 50 de ani au făcut spre a paralisa lucrările noastre, nu este permis să mai întrelăsăm noi, dacă voim să propășim cu mai repezi pași.

Atacurile pentru aceste nisințe ale noastre ne vin din partea presei ultramontane, trebuie să fie un puternic stimul, ca noi să dăm înainte.

Voim să conservăm ce avem, voim să dezvoltăm instituțiunile noastre bisericesci și să dăm mângăiere credincioșilor nostri. Acesta este datorința noastră.

tră, și dela acesta atacurile neamicilor nostri să nu ne abată.

Nu interese personale conduc lucrările noastre, ci binele bisericeii, care este vecinică, și în al cărei serviciu stăm cu toții, mare și mic, după cum ne-a lăsat bunul Dumnezeu.

În decursul desbaterilor congresuale cu pietate am cugetat la bărbății cari prin faptele lor pildă viuă ni-au lăsat, cum avem să iubim biserică, cum avem să răbdăm pentru ea, cum avem să lucrăm pentru ea.

În decursul desbaterilor congresuale cu pietate ni-am ridicat ochii inimilor noastre spre ceru la Dumnezeu Mântuitorul nostru, care ne-a ajutat să întrunim toate puterile în o unică metropolie, să simțim cum bate inima românului ortodox bănățan, cu cea a ungureanului, bihoreanului și ardeleanului, să simțim că una suntem în iubirea către biserică, una în lucrările noastre, una în nisințele noastre, una în aspirațiunile noastre.

Și aici zace forța noastră.

Câtă vreme Duchul înțelepciunii, Duchul înțelegerii, Duchul temerii de Dumnezeu va adumbri lucrările noastre în suprema corporațiune legislativă a noastră, în congresul național-bisericesc, vom fi o biserică tare, o biserică cu putere de viață, vom fi toți pentru unul și unul pentru toți, și atunci și porțile iadului se vor sdrobi de tăria voinței noastre.

Episcopiiile nouă gr.-or. și „Gaz. Transilvaniei.” În numărul dto 15 Octobrie v. „Gazeta Transilvaniei” revenind asupra concludului congresului referitor la înființarea celor trei episcopii nouă gr.-or., scrie următoarele:

„Era de prevăzut, că această decisiune congresuală va stârni o discușiune vie și pătimea în foile opoziționale maghiare, la care vor lua parte ca întotdeauna în felul lor și foile guvernamentale.

Atacul l'au deschis nesăbuiții dela „Egyetértés”, care a dat alarma, că prin cele trei episcopii gr.-or., ce vor fi a se mai înființa,

bieții numai în sezonul viitor se vor mai pute împărtași. „Adio băilor! Cine știe când v'e voi mai vedea!”

După-ce am arangiat o adevărată emulație cu trăsurile — omnibusul n'a luat parte, ciii fiind din o vechie rasă „bungărzănescă”, — plini de praf am ajuns în gara Băilor Herculane. Aici ne aștepta un tren special pentru parcursul distanței până la Orșova. Cei mai mulți și-au lăsat bagagiul în gară — afară de parale, un bagagi — fie cât de greu, — dar indispensabil mai ales la excursiuni.

La 9 și 30 min. am plecat spre Orșova. N'am făcut bine două țigarete și locomotiva a și dat signalul de apropiere. În intervalul acesta scurt compătineam pe dl Musicescu, prof. la conservatoriul din Iași, care a venit anume dela București pentru adunarea Asociațiunii, dar' a sosit „post festa”.

Ajungând în Orșova visităm Capela Corónei. E o clădire frumoasă, zidită din lepezi de peatră în formă octogonală, provăzută cu 6 ferestri lustruite cu sticlă de diferite colori. Coperișul se termină într'o cupolă. În locul acesta fostul guvernator al Ungariei, esilatul Ludovic Kosuth, a ascuns la anul 1849 coróna țerei noastre, ear dânsul s'a refugiat preste Dunăre în Turcia. A aflat-o

FOIȘÓRĂ

Asociațiunea la Băile-Herculane.

(Urmare.)

B a l u l.

Drăgălașele domnișóre și tinerii nostri „de speranță și luptătorii nostri de mâne”, au așteptat cu neastâmpăr sosirea orei 9, când s'a început și „activitatea propriu zisă” a dlor pe terenul...

„Salonul de cură”, iluminat feeric cu tot atâtea lampi electrice, câte speranțe și ilusiuni ard „pozdării” în piepturile și sufletele lor.

A fost un bal splendid, mai mult de elită. Un singur costum național am putut observa în întreg balul. Jocurile în colone — „Cuadrilul”, căci de „Romană” nici pomenelă — au fost dansate de vre-o 80 părechii. Jucău la sunetul muziceii militare.

Un colaborator dela „Familia” a fost atât de afabil, de mi-a pus la dispoziție lista domnilor și a domnișórelor.

Etă-le:

Dómne: Maria Cosma (mătasă neagră cu broderie de poilete), Livia Vuia (mătasă drap cu un tablău de măgele), Lucia Cosma

(duchessa galbin cu point lace), Popovici, Brașov (mătasă neagră), Dr. Maior (mătasă vânăță cu aur), Gizela Popescu (lila cu dantelă neagră), dr. Putici (mătasă lila), dr. Mezin (mătasă albă), Maria Tomici (mătasă rosa), Gerasim (mătasă cu tull negru cu pailete), C. Dura (mătasă albă), Săgărcianu (mătasă rosa), Dr. Beu (mătasă albă cu neagră), Călcunariu (mătasă lila), Olariu (mătasă rosa), Lucia Barbu (mătasă neagră), Diaconovich (mătasă albastră), Gall, Costescu, Doye, Popovici, Valeria Popovici, Ardelean, Madan.

D-șórele: Virginia Gall (rosa), Minerva Cosma (gazé cu argint), Hortensia Cosma (grenadine alb), Dora Vuia (rosa cu point lace), Măriora Doge (albastru cu rosa), Sidonia Maior (mătasă albă), Ofelia Ianculescu (mătasă albă), Olga A. Popovici (à jour rosa), Alecsandrina Sporea (mătasă albă), Hamtea (mătasă albastră), Aurora Pepa (mătasă rosa brodată), Mariți Spătariu (mătasă albastră), Ersilia Popovici, (mătasă albă), Iorga (mătasă albă), Eleonora Borcea (mătasă albă), Drăgălină (mătasă albă), Elena Safrano (a jour creme), Lucreția Madincea (mătasă albastră cu flori), Mariți Jurca (mătasă rosa), Nestorovici, Valeria Popovici, și altele.

În pauze — și aceasta mi-a plăcut mult, — drăgălașele damicele vindeau losuri pentru

loteria de efecte întreprinse în favorul „Casei naționale”. În zadar mă scusam, că am deja asemenea losuri dela „Lugojana”, totuși o d-șórá mi-a oferit trei bilete pe prețul de 3 corónă.

Între oaspeții am observat și pe vice-comitele comitatului Caraș-Severin, Magn. Sa dl Carol Fialka. Animația și veselia la culme.

Excursiune pe Dunăre în sus.

După un somn dulce — la cei mai mulți de o forțe scurtă durată, n'am avut sêracii de noi nici timp să ne aruncăm în lumea visurilor înșelătoare, — feliitam în gându-ne pe harnicul comitet arangiator, care a avut fericita idee să aranjeze și excursiuni, după atâtea oboselă de spirit și de — piciore. Marți dimineța prin Băi învâlmășela era de nedescris. Băile sêmănu cu un furnicar distrus, ear' noi, ca și bieteles furnici, ne căutam adăpostul de mântuire. „Domnule, frate, ai trăsura?” Ba! Auleo! Eu încă n'am! Hei birjar, cât face trăsura până la gară? Trei corónă, domnule! Prietenul meu își înhâlbă ochii spre îndrăsnețul birjar, ear' eu îl trag de palton în trăsura și-i zic: „Se pôte asociațiune — fără parale!? — băiete! Pe lângă toate necazurile, toți eram voioși, numai „împiegiatii” de pe la hoteluri se uitau a pagubă după bacșișuri, de cari

se vor întări numai „Valachii“, și au început să strige eărăși în contra guvernului Széll că suferă toate acestea. Imediat au urmat, după fôia kossuthistă, clericali opoziționali dela „Alkotmány“, cari în *fanatismul lor religios catolic* ved chiar în înființarea episcopioilor amintite o „organizare a Românilor în contra Romei“, înțeleg adevă în contra biserice catolice. Ei scriu un articol cu acest titlu, care prin neasacțiunile, suspiciunile și insultele, ce le conține, nu face onoare numelei foi. „Alkotmány“ năvălesce turbat asupra biserice gr.-or. contrar ținutei sale serioase de mai înainte.

Ce pôte să suferă Roma și biserica catolică, dacă biserica română gr.-or. își va completa organizarea sa prin înființarea de câteva episcopii nouă? E învederat dar, că „Alkotmány“ sub masca religioasă face propaganda cea mai condamnabilă șovinistă în contra naționalității române din Transilvania și Ungaria.

Tot în contra naționalității române sunt îndreptate și uneltrile catolicilor unguri contra organizației autonome a bisericei române unite. Va să zică iau pe unul, ca să dea într'altul, și întors, ținând numai la una: adevă la slăbirea și totala aservire a poporului român fără deosebire de confesiune.

Acum vin foile guvernamentale și chibzuesc cum s'ar puté folosi de cestiunea înființării nouelor eparchii române gr.-or., pentru-ca să revădască statutul organic al bisericei, adevă să-l bată pe calapodul unguresc.

Dar vom avé destul privilegiu a reveni la planurile dușmanilor nămului și bisericei noastre.

Căsătoria moștenitorului. Conform programului de muncă, azi s'a început în plenul dietei ungare desbaterea proiectului de lege despre înfăptuirea căsătoriei moștenitorului, arhiducele Francisc Ferdinand de Este, cu contesa Sofia Chotek.

Simplificarea administrației. Ministrul-president Széll, ad interim ministru de interne, va prezenta dietei un proiect de lege despre simplificarea administrației publice municipale. Principiile fundamentale ale proiectului sunt următoarele:

Decentralizarea sferelor de competență în anumite cestiuni polițiale și administrative și unificarea posibilă a forurilor.

Regularea remediilor de drept pe basă unitară.

Aducerea cestiunii înmanuărilor în consonanță cu exigențele vieții moderne.

Indemnizare ministrului, să reguleze pe basă unitară evidența și contarea banilor de pedepse în cauze de transgresiuni.

Regularea administrării banilor comitatensi pe basă sistemului de cecuri și plassare la caselle de păstrare postale, etc.

Studiile prealabile pentru compunerea acestui proiect le-a făcut consilierul de secție Némethy împreună cu Sándor János, fișpanul comitatului Târnava-mică.

Consiliu comun în Viena. Sâmbătă și Duminecă s'a ținut în Viena consiliu comun în cestiunea înființării căilor ferate în Bosnia și Hertegovina. Au luat parte: ministrul de externe conte Goluchowski, ministrul de războiu baron Krieghammer, ministrul comun de finanțe Kállay, ministrii-presidenți Széll și Körber, ministrii de finanțe Lukács și Böhm-Bawerk, ministrii de comerț Hegedüs și baron Call, și ministrul căilor ferate austriace cav. Wittek.

Schimbări în corpul diplomatic al României. Cum vestesc zărele din București, în corpul diplomatic al României se vor face în curând schimbările următoare: În locul lui Bălăceanu, care va trece la pensie, ministru plenipotențiar la Londra va fi numit Rosetti-Solescu, acum ministru plenipotențiar la Petersburg; la Petersburg, în locul lui Rosetti, va trece A. Catargi de la Roma, iar la Roma va fi trimis N. Fleva, fost ministru al domeniilor.

Ministrul-president Széll a fost primit Mercuri în audiență privată la regele în palatul din Buda. Audiența a durat mai mult de o oră.

Di Marghiloman, ministrul de externe al României, a plecat Mercuri la Paris. În absența sa resortul externelor va fi condus de ministrul de justiție T. Maiorescu.

Raportul comitetului fundației Gozdu către consistoriul metropolitan, respective către congres.

Cu provocare la literale mărului consistoriu metropolitan din 27 Iunie a. c. Nr. 146 M. avem onoare a prezenta următorul raport, privitor la cursul afacerilor fundației marelui binefăcător Emanuel Gozdu, pe timpul de la 1 Octombrie 1897 până în 1 Octombrie 1900 v., și anume:

I. Reprezentanța fundației.

Încetând din viață în 4/16 Octombrie 1898 Escelența Sa Părintele arhiepiscop și metropolit Miron Romanul, care după poziția sa bisericească era totodată și președintele reprezentanței, a urmat în această funcțiune nou-alesul arhiepiscop și metropolit Ioan Metianu, ear' în locul seu de membru nou Preasânția Sa dl episcop al Aradului Iosif Goldiș.

Comitetul fundațional s'a reconstituit în următorul mod:

Președinte Dr. Iosif Gall, membri: Avram Berlogea și George Szerb.

II. Averele fundației.

Active: în 31 Decembrie 1897 florini 1.833.467.54; în 31 Dec. 1898 fl. 1.823.884.24; în 31 Dec. 1899 fl. 1.846.717.82.

Passive: în 31 Dec. 1897 fl. 204.611.30; în 31 Dec. 1898 fl. 160.892.50; în 31 Dec. 1899 fl. 123.106.25.

Crescere: în 1897 fl. 42.377.35; în 1898 fl. 34.135.50; în 1899 fl. 60.619.83.

(Pe basă raciociniilor întregim la acest loc cifrele din raport cu următoarele: averea totală a fundației face 1.813.732 fl. 82 cr. În 1899 fundația a avut venit 100.850 fl. 89 cr., cheltuieli 91.812 fl. 94 cr., realizând un profit de 9037 fl. 95 cr. — Nota red.)

Se observă, că în decursul anului curent s'a solvit și ultimul împrumut, și astfel fundația a devenit în poziția de a se scăpa cu totul de datorii, deci întră pasivele anului curent (1900) va figura numai proforma ca poziție pasivă capitalul ce l' reprezintă usufructul dnei veduve a fericitului fondator cât timp este în viață.

Inventariile și rațiociniile pentru anii 1897 și 1898 au fost supra-revăzute de Măritul consistor metropolitan și ca atari s'au înaintat și înaltului guvern, având Măritul congres național-bisericesc a revizui numai inventariul și rațiociniul pentru anul expirat 1899.

III. Stipendiștii fundației.

În decursul acestui period au primit stipendii: în a. școlar 1897/8 118 studenți în suma de 26.362 fl. 12 cr.; în 1898/9 122 în suma de 25.958 fl. 78 cr.; în 1899/900 131 în suma de 28.029 fl. 64 cr. La olaltă 80.350 fl. 54 cr.

Între stipendiștii anului școlar 1899/900 sunt și 6 stipendii pentru școlile de cadeți, și anume: 4 pentru școala de cadeți ces. și reg., ear' 2 pentru școala de cadeți la honvezime.

La acest loc ne permitem a relaționa și aceea, că spre controlarea purtării religioase și morale a stipendiștilor s'au autorizat: 1) pentru stipendiștii din Budapesta esatorul G. Bogoevici, 2. în Cluș dl protopop Tului Roșescu, 3. în Oradea-mare dl Dimitrie Poinar, 4. în Sibiu dl Partenie Cosma, și 5. în Brașov dl director gimnasial Virgil Onițiu.

IV. Internatul din Budapesta.

Concluzul reprezentanței Nr. 32 din Martie 1897, referitor la înființarea internatului, primind aprobarea Măritului Consistor metropolitan cu literale sale din 1898 Nr. 167, s'a așternut și înaltului guvern spre luare la cunoștință. Acesta prin hârtia sa din 19 Iulie a. c. Nr. 15665 în principiu aprobă concluzul, dar' înainte de a lua concluzul meritoriu în cestiune cere de la reprezentanța fundației mai multe informațiuni. Reprezentanța din ședința sa ținută în August a. c. (Nr. prot. 34) rîgă de nou pe dl ministru, ca să abstea de la întregiri cerute și să se mărginască, pe lângă rezolvirea cestiunii, că e ore învoit cu interpretarea literelor fundamentale astfel, ca mai multe stipendii cumulate să se pôtă da stipendiștilor în modul indicat în concluzul reprezentanței Nr. 32 din 20—25 Martie 1897.

V. În fine raportăm, că din portretele fericitului fondator vînzându-se toate exemplarele, s'a dispus procurarea de portrete nouă,

și că privitor la edarea unei biografii a fericitului fondator s'au luat măsurile de lipsă cu concluzul reprezentanței Nr. 30 din Martie a. c.

Budapesta, în 8/21 Septembrie 1900.
Dr. Iosif Gall G. Bogoevici
preș. comit. fundațional. notariu

Conferențele învățătoresci.

Convocare.

Pe temeiul ordinului venerabilului consistoriu arhiepiscopal, dto 13 Septembrie a. c. Nr. 8448 Școl., convoc prin acesta pe învățătorii dela școlile gr. or. române din protopresbiteratele Geógiu și Zarand la conferențele învățătoresci, cari se vor ține în Brad, în localul școlei populare, Sâmbătă în 21 Octombrie v. și zilele următoare.

Ordinea obiectelor se va satori în conferență.

Brad la 10 Octombrie 1900.

Vasilie Damian
comisar consistorial.

Convocare.

În legătură cu cerculariul venerabilului consistoriu arhiepiscopal dto 13 Septembrie 1900 Nr. 8448 școl. aduc la cunoștința tuturor învățătorilor (și învățătoarelor) definitivi, provizori și suplinitori din cercul Brașovului, compus din protopresbiteratele Brașov, Bran și Treiscaune:

Că conferența învățătorescă, convocată prin cerculariul amintit, conform ordinului posterior dto 12 Octombrie Nr. 9248 școl., nu se va ținea în 21, 22 și 23 Octombrie, ci Luni în 23, Marți în 24 și Mercuri în 25 Octombrie v. a. c., în sala cea mare a gimnasiului român ortodox din loc, după următorul program:

Luni în 23 Octombrie v.

1. La 9 ore a. m. se va celebra în biserica Sfântului Nicolae din Scheiu: Chemarea Duchului sfânt și parastas întru pomenirea fericitilor în Domnul: Andrei, Emanuel, Miron și a învățătorilor răposați din amintitele trei protopresbiterate.

2. Deschiderea conferenței și constituirea ei.

3. Învățătorul Ioan Suciu din Brașov-Tocile va ținea prima lecție practică din limba română cu elevii din anul I de școlă.

4. La 2 ore p. m. inv. Ioan Toma din Hărman va ținea un discurs teoretic despre frumsețea limbii române.

Marți în 24 Octombrie v.

1. La 8 ore a. m. inv. Maria Bogdan din Brașov va ținea a doua lecție practică din limba română cu elevii din anul II. de școlă.

2. La 10 ore a. m. inv. Aurel Popovici din Satulung (Săcele) va ținea a treia lecție practică din limba română cu elevii din anul III. de școlă.

un Român! Nu știu, ce i-a fost răsplata? — Întrând în capelă, eată un mic altar, pe care e așezat tipul sculptat al Maicei Domnului — patrona Ungariei, — la dreapta și la stînga sunt insignile statului nostru, în mijloc e o afundătură rotundă, de un metru, unde pe o lespede de peatră e gravată în aur corôna aflată. Deasupra ei arde un candelabru cu lumini aprinse. Ni-am înscris cu reverință numele în cartea pusă la dispoziția vizitatorilor și ne-am preumblat puțin prin parcul frumos, făcut în fața Dunării anume pentru Capelă.

„Domnilor“, — strigă fratele Hențu — să ne grăbim la vapor „câci timpul de plecare se apropie“! Ear eu, după principiul: *In verba magistri jurare* am fost cel dintâi, care i-am dat ascultare. Mai ales să mergi tu pe Dunăre cu vaporul, asta nu e lucru de toate zilele! În frunte cu venerabilul president, I. M. Moldovan, d-nii P. Cosma, G. Pop de Băsești, Mihail Popovici, Iosif Vulcan, protopresbiteri, advocați, profesori, preoți și învățători, o frumoasă cunună de dame și damicele, cu un cuvânt preste 250 de persoane ne apropiem cu sfială de malul Dunării bătrâne.

Eată-ne în fața ei! Un fior rece ne trece prin suflet.

*) Au aflat-o trei țărani români, dintre cari unul mai trăiește. Acesta, cu începere de astă primăvară are pensiune de la M. Sa. — Nota Red.

Un aglomerat de sentimente de mândrie și de durere, de fală și de speranță cuprinde inimile tuturor. Șir de șir trec prin mintea noastră imaginațiuni din trecutul glorios, amintiri de jalnice peripeții, ear' arterile noastre sunt electrisate de speranță și frumoșe iluzii, spre idealuri de o măreție strălucitoare!

Dunăre dragă! Tu ne știi, ne cunoști. Cunoscut'ai pe părinții și protopărinții noștri! Cunoscut'ai pe strămoșii și străbunii noștri! Noi ai tăi suntem! Cere dela Dumnezeu să te prefacă pe un minut în ființă cuvântătoare, ș'apoi să ne spui durerile tale, cari sunt durerile — noastre! Povestește-ne de vitejia strămoșilor din trecutul glorios, căci mai ales acum avem lipsă de astfel de învățăminte! Împărtășește-ne istoria plină de suferințe a părinților, căci atunci suferințele noastre prin durerile lor alinate vor fi, ear' noi întărim-vom și ne vom oțeli în luptele vieții de azi! Dar' tu taci!

Și noi trebuie să — tăcem.

Priviți-o! Cum curge de majestuoasă în alvia ei cea lată. Priviți munții gingatici cum o încungiu și o adăpostesc ca tot atâția frați de cruce de prin veacurile dure și pline de glorie străbună.

La schelă ne așteaptă vaporul „Elisabeta“. Un taraf de lăutari de pe învâlișul vaporului

fac să răsună din „cetera și țimbale“ imnul național „Deșteaptă-te Române!“ Lumea se grăbește să-și ocupe locuri în vapor. Un „Ură“ după altul răsună prin văzduh, al cărui echo se auzia de prin puternicii munți din față. Se dă signalul de plecare. La revedere Râșavă! Încă un puternic „Să trăiască“ resună din piepturile vesele cruciade și vaporul își croiesce drumul său greoiu spre Dunăre în sus.

Pe malul drept al Dunării dăm de satul sârbesc Iachia. Hurube de case, — o Sârbie în miniatură. Eță ne întimpină un vaporas sârbesc cu tricolorul roșu-vînat-alb. Construcția de vapor primitivă. Starea financiară e vedită. Pe malul stîng dăm de satul românesc Ieșelnița, comună natală a secretariului consistorial, Dr. Traian Bădescu din Caransebeș. Preotul cu poporul ne întimpină la mal cu urale de „Să-trăiască“ și cu bubuituri de treasuri. Noi ne revanșăm conștient prin un puternic „Vivat“ și trecem mai departe. Mai la vale dăm de satul românesc Ogradena; aici aflăm un ostrov mărișor cu plantațiunii de cucuruz, cartofi și sălcii; e proprietatea ogrădintenilor. Cum stam și glumiam cu amicul meu Togan eță că ne conturbă conversația pușcătura unei sentinele sârbesci. Era acesta pare-mi-se un semn de onoare la adresa noastră sau o manifestație de vitejie din partea sâr-

bului. Irelevant, noi l'am resalutat și am privit cu compătimire la „comanda de frontieră a Sârbiei“, nescă case ruinate fără giumuri la feresti.

Dar ce ne atrage admirația tuturor, e „DRUMUL LUI TRAIAN“, construit cu o adevărată măiestrie arhitectonică de divul Traian în a doua expediție a sa contra neînfrântului Decebal. În lungime de vreo câțiva chilometri, drumul acesta e săpat pe malul drept al Dunării în stânci puternice, traversează în aceeași înălțime dela suprafața Dunărei și pe lângă o lățime egală pôlele nenumăraților munți puternici, face cotiturile fluviului și primesce de prin văile prăpăstioase ale munților un șir întreg de rîulețe, preste cari erau așezate poduri de piatră, ale căror urme și acum se pot observa.

Dar' eță ne apropiem de una dintră cele mai scumpe reliquii din lumea anticilor noștri străbuni, Credinciosul nostru cicerone, fratele Tr. Hențu, din răspuneri striga: „Domnilor ne apropiem de:

TABULA TRAIANA.

Emoționați până în estas, cuprinși de sîmțăminte de mândrie și durere, am privit-o cu drag și profundă pietate, ér în ochii mei licuriau două lacrimi ferbinți isvorite din doios sufletul meu! Tineri și bătrâni, mici și mari, dame și bărbați, sub impresiunea do-

3. La 2 ore p. m. continuarea discuției din anul trecut asupra temei dată de ven. consistoriu: „Ce observări, eventual ce defecte s'au ivit în praxă cu privire la planul de învățământ cuprins în partea XIII §§ 95—99 ai normativului școlar, votat de sinodul arhiepiscopesc în sesiunea anului 1882“. — La ordinea zilei: Materialul din limba română pentru anul V. de școală.

Miercuri în 25 Octombrie v.

1. La 8 ore a. m. inv. *Nicolae Bérzan* din Brașov va ține a patra lecție practică din limba română cu elevii din anul IV. de școală.

2. La 10 ore a. m. inv. *Nicolae Oancea senior* va ține a cincea lecție practică din limba română cu elevii din anul V. și VI. de școală.

3. La 2 ore p. m. continuarea discuției asupra normativului școlar.

Constat, că lecțiile practice se țin cu elevii din anul respectiv fiind de față și celelalte despărțiminte și că după fiecare discurs teoretic membrii își fac observările critice, apoi cu majoritate de voturi se enunță concludul conferinței.

Brașov, 15 Octombrie, 1900.

Dr. Vasile Saftu,
comisar consist.

Notă.

Toți acei parochi din arhiepiscopescă, cari au primit spre întregire fasiunile pentru întregirea dotațiunii din vistieria statului, sunt și pe această cale pofțiți, să grăbescă cu întregirea lor și să le promoveze cu posibilă grabă la Venerabilul consistoriu. Tot odată se atrage atențiunea acelor parochi, cari n'au case parochiale, să fasoneze la cheltueli (B. II.) și o sumă corespunzătoare ca relut de cuartir, documentând această pretensiune cu document dela primăria comunală (magistrat), în care să se accentueze, că „parochul nu are casă parochială, ci e avisat la locuință privată, a cărei chirie anuală face după referințele locale și după media 1893—1897 cel puțin.... corone“.

NOUTĂȚI

Sânțirea bisericeii noastre patronate din Sibiu, suburbiul Iosefin. Patronul bisericeii noastre din Sibiu, suburbiul Iosefin, I. P. S. Sa Domnul arhiepiscop și metropol t Ioan, convingându-se, că biserica patronată n'a fost de mulți ani grăjită și reparată, a dispus, ca în timpul verii să se adapteze și repareze radical atât în lăuntru, cât și pe din afară. Fiind lucrările terminate, Duminecă la 15/28 Octombrie a. c. însuși Înaltpreasfinția Sa a îndeplinit actul sântirei asistat de P. Sa domnul archimandrit Dr. Ilarion Pușcariu, protopresbiterul Ioan Papiu, ieromonachul

Dr. Eusebiu Roșca, administratorul parochial Petru Simțion și diaconii Dr. Elie Cristea și Demetriu Câmpean.

Și cu această ocaziune după ritualele obiceiuite și preserise I. P. S. Sa la finea liturgiei a ținut poporenilor noștri o cuvântare plină de bogate învățături, îndemnându-i la viață morală, la cruțare și mai ales punându-le la inimă se folosescă școlile din Sibiu și să dea creștere pruncilor, care e cea mai solidă și mai sigură avere materială și morală ce le pot da.

A povățuit pe credincioșii noștri să cerceteze biserica, să țină morțiș la datoriile și legea noastră străbună și să nu înstrăineze la străini pământul și casele lor erezite dela moși și strămoși, ori câte ocazii admenitoare li s'ar oferi, căci moșia vândută și ajunsă în mâni străine este o pierdere națională ireparabilă.

La actul sântirei au participat toți asesorii consistoriali, profesorii seminariali, numărând intelgență din Sibiu-cetate, elevii seminarului nostru, ăr cântările liturgice le-a executat corul elevilor seminariali sub conducerea profesorului lor dl. Timoteiu Popoviciu.

Mângăiați în suflet de Dăstorie, că biserica patronată acum renovată și predată destinațiunei sale, va corespunde și mai departe intențiunilor vrednicilor întemeiatori *Hagi Constantin Popp*, care o a ridicat din temelii la anul 1786, și că patronul actual bun lucru a făcut când a dispus renovarea ei, ne-am depărtat din casa lui D-zeu cu eucet curat și întăriți și mai mult în dragostea către biserică și așezămintele ei. Poporamul.

† Maria Simțion. Primim următorul anunț funebrel:

Pătrunși de adâncă durere aducem la cunoștință tuturor consăngenilor, amicilor și cunoștințelor dureroasă pierdere a preaiubitei și neuitatei soție, mamă, socră, soră, bunică, cumnată și mătușă *Maria Simțion* născ. *Henteș* preotășă gr.-or., care după scurte și grele suferințe, împătășită fiind cu sfintele taine, a adormit în Domnul în etate de 56 ani, după o fericită viață conjugală de 38 de ani, Duminecă, în 15/28 Octombrie la 10 ore a. m. Osemintele neuitatei defuncte se vor așeza spre eternul repaos în cimiterul bisericeii locale gr.-or. din Suburbiul Iosefin, Marți în 17/30 Octombrie la orele 2 p. m. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată! Sibiu, 16/29 Octombrie 1900. Familia jalnică.

† Carolina Andreica n. Palade, soția fostului tribun în 1848 Mihail Andreica, a răposat Luni (22 Octombrie n.) în etate de 63 ani. În mormântarea i-s'a făcut Mercuri în cimiterul gr. or. din Câmpeni.

† Nicolae Hermann. În 21 August stil vechiu a trecut, după lungi și grele suferințe la cele eterne parochul gr. or. *Nicolae Hermann* din Mașca în etate de 56 ani, dintre cari 28 ani împliniți în via Domnului. Il jelesc: tatăl seu, Teodor Hermann, paroch gr. or. emeritat, soția și 4 orfani. În mormântarea s'a făcut în 22 August v. prin protopresbiterii Samuil Cupșa din Cupșeni și Teodor Hermann din Deșș asistați de 5 parochi și înecungiuirați de întregul popor din comună și de numeroși inteligenți dimpregiur. — Frumăsa cuvântare funebrelă ținută de protopresbiterul Teodor Hermann al Deșșului, astors lacrimi din ochii tuturor celor prezenți. În veci pomenirea lui!

Turburări nouă în Corneareva. „Tribunei“ i-se teledrafază din Lugoș că în comuna Corneareva se află concentrați peste

treizeci de gendarmi, un detașament de honvezi din Orșova și alt detașament de infanterie din Caransebeș, fiindcă este temere de o nouă revoltă. Preotul comunei, *Nistor Brinzeu*, care a amenințat cu răscolirea întregului popor, a fost arestat. Protonotarul comitatens *Issekutz* se află la fața locului pentru a liniști poporul. Bietul popor!

Non proces de presă „Tribunei“. Dl. A. Baltez, red. responsabil al „Tribunei“, a fost citat pe azi la judele de instrucție, în cauza unui nou proces de presă intentat pentru „agitatie“.

Cununie. *Clement Grama*, notar cercual în Ileni, dșora *Letiția Maria Grama* se vor cununa Duminecă (4 Novembrie n.) în biserica gr. or. din Reușor.

Gimnasiu unguresc în Abrud. În legătură cu știrea, că mica colonie magiară din Abrud a inițiat o mișcare pentru a se cere de la guvern înființarea unui gimnasiu în Abrud, — se scrie că o deputație a umblat deja pe la autoritățile superioare comitatense pentru a cere în acest scop sprijin la guvern. Deputația — cum se spune — a motivat necesitatea înființării gimnasiului, între altele, cu interesele ideii de stat unitar magiar. În deputație erau și doi Români slabi; notariul *Stefan Paul* din Bucium și primarul *Ioan Goia* din Sohodol.

Știri din România. Eri și-a serbat *princesa Maria* a 25-a aniversare a nașterii. — În ministerul de externe se lucră la traducerea actelor instrucțiunii în afacerea complotului bulgar, spre a fi trimise la Sofia. — Mercuri a sosit în portul Galați *statua lui Mircea cel Mare*, destinată ca monument la Tulcea. — În 27—28 Octombrie n. s'a ținut în București marele congres al meseriașilor. — *Explorările petrolifere* ce se fac în județul Bacău au dat rezultate admirabile. În urma sondajelor făcute de specialiști, s'a format convingerea, că Moldova e foarte bogată în petrol, și că în general producțiunea de acolo va fi cu mult superioară celei din Muntenia. — În cestiunea monumentului lui *I. C. Brătianu* juriul n'a aflat deplină corăspunzător condițiunilor nici unul dintră proiectele prezentate la concurs. — Cu ocazia studierii proiectului privitor la monopolul cărcimelor s'a constatat, că în comunele rurale sunt peste 23.000 de cărcime. Acestea, prin înființarea monopolului se vor reduce la cel mult 12.000. Din monopol guvernul speră să realizeze un profit de aproape 12 milioane anual. — Comuna *București* a primit îndemnare să contragă un împrumut de 500.000 lei. Împrumutul se va face prin intermediul casei *Marmorosch et Blank*.

Un învățător vrednic. Din Moșnița (lângă Timișoara), se scrie că la stăruințele învățătorului *George Caba*, care abia de un an e învățător acolo, s'a înființat o reuniune de cântări, care a și obținut deja aprobarea statutelor. După introducerea în noul seu post, învățătorul a adunat pe săteni și tinerime s'era de s'era la școală, întrunindu-i în cântări bisericești și lumesce și astfel îndemnându-i la înființarea reuniunii de cântări. Tot la stăruința învățătorului s'a arangiat o petrecere din al cărei venit să se pună basă la înființarea unei biblioteci populare, realizându-se în acest scop un profit de 80 corone.

Mine de aur în Caraș-Severin. În hotarul comunei Obreja din comitatul Caraș-Severin, pe moșiile comunității de avere a fostilor grănițeri, s'au aflat bogate vine de aur. Exploatarea a luat-o în arândă întreprinzătorul *Bach*.

Episcopat catolic în Cernăuți. Cum vestesc ziarele polone din Galiția, se plănuiesc înființarea unui episcopat german rom.-catolic în Cernăuți. E vorba, ca acest episcopat să contracareze slavizarea Germanilor din Bucovina.

Censură. În 14 Septembrie a. c. st. n. a depus la tabla din Murș-Oșorheiu censura de advocat cu succes bun *Dr. Ioan Șliam* și în 1 Octombrie a. c. și-a și deschis cancelaria advocațională în orașul Deșș. — Felicitările noastre!

Pentru cei cari se interesează de Loteria de clasă. Atacarea de schimb națională în Budapesta (*Gizelaplatz, Palais Haas*) cea mai mare vânzătorie de losuri de clasă în țară, oferă avantaje însemnate și o siguranță deplină. Trimite losuri cu prețuri originale (și cu rambursă) fără să compute spese. Pentru avantaje amintite se trec losurile mai tare la institutul acesta; e de recomandat deci a-i da ordine cât de curând.

Știri mărunte. În *Curtici* (lângă Arad) grasează în mare grad febra tifoidă. — În *Sibiu* a fost vineri s'era un incendiu în calea *Poplăcii* (*Berggasse*) în curtea mănăstirei călugărilor. Focul a durat de pe la 5 1/2 până la 8, mistuind un șop. — În *Heghig* o femeie s'era c'impună cu ficea ei de 18 ani săpând țifa la marginea comunei, grăpa s'a surpat și le-a astrucat pe ambele. Fata a murit, ear' femeia a fost scosă având contuziuni grave. — *Dr. Andreiu Ille* (din Bihor) în 22 Octombrie a făcut cu succes cursa de advocat înaintea comisiei esaminătoare din Budapesta. — *Aurel Grozda* din Șimand a fost promovat la universitatea din Cluj doctor în științele juridice. — În *Șibot* (lângă Orăștie) s'a înființat o reuniune de înmormântare.

Cărți și reviste

Au apărut:

Gramatica română pentru școlile primare, de *Ioan Petramu*, profesor. Partea II. pentru cl. IV. Arad, editura autorului. Preț 60 fileri.

Spitalul, revistă medicală, redactată în București, de mai mulți medici. Nr. 18 dto 1 Octombrie v. are următorul sumariu: Auscultatiunea obstetricală, de prof. Dr. Kalinderu; Glaucomul cronic, de I. Constantinescu; Un chist al vaginului, de Dr. A. Stoenescu. Dări de sémă și raporte.

Călimdarii Poporului pe anul comun 1901 (Anul XVI.) Editura *Tipografiei*, societate pe acțiuni în Sibiu. Preț 40 fileri.

ioșei amintiri a divului Traian, ca și cu un glas profetic după viforose și puternice aclamațiuni de „Ură“, ne-am descoperit capetele și cu lacrimile în ochi am intonat imnul bardului național, — preot deșteptării noastre — „Deșteptă-te Române!“

Traian prin legiunile lui „ex toto orbi romano“ a dat ființă descălecării poporului român. Din descălecarea aceasta săvârșită prin „domita Dacia“ s'a închiegat apoi în decursul veacurilor la Dunărea de jos poporul român, ăr regele Carol prin înțelepciunea și vitejia sa a făcut să se redeștepte vulturii romani de odinioară pe câmpiile Plevnei. Musica execută marșul: „Trăiască Regele“, domnitorul României.

Iată și textul tabelui, ce se află pe o lespede de piatră:

IMP. CAESAR DIVI NERVAE F.
NERVA TRAIANUS AUG. GERM.
PONTIF. MAXIMUS TRIB. POT. IIII
PATER PATRIAE COS. IIII
MONTIS L.. HAN... BUS
SUP... AT... E...

Și să nu credeți, că nu îngrijim noi de tabela aceasta. Am dat-o în grija unui s'erb,

care tocmai își frigea în mijlocita ei apropiere nesece pesci prinși în Dunăre. Nu și prea bate el capul cu tabela; o afumă cât p'ote.

Trecând mai departe, pe malul stâng dăm de 2 tabele întru amintirea lui *Veterani*, a cărui aniversare de o sută de ani s'a serbat din partea fostilor grănițeri militari în anul trecut. În apropierea acestora tot pe malul stâng aflăm în munții cei sălbatici trei spelunci prăpăstioase, ce serveau cruciaților în expedițiunile lor drept locuri de refugiu contra musulmanilor păgâni.

Tot pe malul stâng serpuște un drum frumos de țără. E drumul „*Stefan Széchenyi*“, construit sub imediata priveghiere a acestui generos bărbat de stat. Pe o lespede de piatră aflăm următoarea inscripție gravată cu litere de aur: „*Széchenyi emlékének a magyar mérnök-és építészegylet. 1885*“. Aci într-o speluncă era culină, iar la 15 metri în depărtare într'altă pesceră era dormitoriul lui *Széchenyi*. Dela satul românesc *Dubova* se încep pădurile și munții cu codrii de brazi ai „Comunității de avere“, odinioară proprietate esclusivă și ferită de ingerință străină a grănițerilor români. Aici aflăm nesece clădiri, cari serveau drept cancelarii ale regimentului româno-banatic Nr. 13., astăzi proprietatea dlui *Popovici* din Orșova.

Intrăm acum într-o strimțore a Dunării, de o dimensiune de o jum. kilometru, iar după aceea dăm de defileul „*Cazan*“ unde alvia Dunării formeză un largăment rotund de o lăjime considerabilă, în forma unei căldări. Jur împrejur se întind apoi falnicii munți stâncosi. Față, în față stau doi munți de aceeași mărime și formă, sunt „*Munții frătuți*“ — *Die Brudersberge*.

Până aci ni-a fost drumul spre Dunăre în sus. Vaporul face pe nesfârșite un grandios semicerc și ne întorcem érași spre Orșova. În timpul acesta am luat prânzul, care ce am putut. Cei bocotani în restaurantul vaporului consumau mâncări și beuturi scumpe a la carte, ăr cei mai subțirei la chimir se îmbiau frătesce cu șuncă, brânză și salami „din traistă“.

Dar' cui îi mai și venea să mănânce? De dragul glumețului *G. Novacovici*, fost iurist — acum în disponibilitate, — uitai de toate. Și se punea băiatul în fruntea lăutarilor, și nu lua el violina, și nu trăgea el la doine, de-ți rupea inima! Mi-am zis în mine: „*Tiner ce pribegesci acum prin largă lume, nu desperă; dacă nu cu altceva, tu și cu vi-ora ți poți câștiga pâinea și să fii de folos neamului!*“ Și așa în glume și în cântări am ajuns érași în fața Orșovei.

Dela Orșova pe Dunăre în jos.

Percurgând calea pe Dunăre în jos, vaporul mergea cu mult mai repede. Pela orele 1 și jumătate am ajuns în fața insulei *Ada-Kaleh*. E o insulă turcescă, astăzi pusă în administrația Austriei, încă de pe timpul Mariei Teresia. O companie de infanteriști din Biserica-albă ține paza cuvenită. Insula reprezintă o Turcie în miniatură. Zidurile cetății în parte ruinate. Ajungând pe mal, turcomani osoși ne îmbiau să le cumpărăm struguri, tutun, rachet și altele. Intrând în interiorul insulei am dat de nește străduțe mici și înguste, pline de prăvăliuțe cu marfă adusă din Orient. La răspântii erau cafenele. Am luat o cafea turcescă cu „*caimac*“, un vin de Negotin, mi-am cumpărat un ciubuc și mi-am umplut sinul și buzunarele paltonului cu tutun fin de contrabandă. Fratele *Valeriu Milea* din Tilișca 'și făcea haz din schimbarea acestă radicală a periferiei; s'aman cu un cantor venit dela pomană. Am vizitat gîamia turcescă, un edificiu vechiu acoperit cu șindile. La un colț al coperișului se ridică un fel de clopotniță, de unde dervişul cu glasul răgusit chiamă pe fiii lui *Ismail* și ai lui *Mohamed* la rugăciunea lor către Alah.

(Va urma)

CONCURS

Iu scopul conferirii stipendiilor și ajutoarelor ce se votează pe anul 1901 din **fundațiunea Andronic**.

I. Pentru învățacei de ori ce meserie.

II. Pentru sodali deveniți de atari în decursul anului 1900;

III. Pentru sodali cari au lucrat fără întrerupere 6 ani meseria lor, au dat dovezi despre dexteritatea lor pentru de a pute deveni măestri, prin acesta se escrie **concurs** pe lângă următoarele condițiuni:

Toți petenții la ajutoare și stipendii au să producă în general:

1. Carte de botez.
2. Atestat dela comună despre avere proprie ori a părinților.

3. Atestat familiar dela parochul locului despre familia părinților concurentului ori fiind el căsătorit despre familia sa având a se indica în acest atestat, câți prunci minorenii sunt în familie, câți cercetază școala și câți mai sunt la meserii.

Concurenții pot fi numai *români ortodocși născuți în archidieceasa Transilvaniei*.

În special mai au să dovedescă:

I. Învățăceii:

a) că au împlinit anul al 12-lea al etății.

b) că au cercetat școala poporală ori altă școală superioară.

c) că au încheiat contract cu măestrul și că contractul este înregistrat la autoritatea industrială (pretură și magistrat).

d) Adeverință dela măestru despre sporiul ce-l arată în meserie și despre diligența și purtarea morală.

Contractul trebuie aclus la cerere în origine sau în copie autentică.

II. Sodali:

a) că au terminat anii de învățacel în anul 1900, ceea ce vor dovedi prin atestatul autorității industriale (art. de lege XVII din 1884 § 67).

b) că au purtare bună și fac spor mulțumitor ceea ce vor dovedi ori cu cartea de lucru ori cu adeverință dela măestru.

c) cei ce vor dovedi că sunt membrii ai unei reuniuni de meseriași și că cunosc mai multe limbi vor avea preferință.

III. Sodali, cari sunt în condițiuni de a deveni măestri.

a) să aibă certificatul de măestru;

b) să fi lucrat cel puțin 6 ani fără întrerupere ca caltă, ceea ce vor dovedi cu cartea de lucru, eventual cu adeverințe dela măestrii, la cari au lucrat.

c) În cerere să se arete anume locul unde voesc să se așeze ca măestrii, ce fel de mijloc mai au pentru a pute începe meseria pe socotela lor?

a) Să dovedescă cu atestat dela oficiul parochial, că cercetază biserica noastră și e creștin bun și moral.

Dela toți concurenții se recere ca cererile să fie scrise și subscrise cu mâna lor proprie adresate Consistoriului Archidieceșan greco-oriental în Sibiu, să le înainteze până la **31 Decembrie 1900 stilul vechiu**.

Acei concurenți cu ore-cari studii gimnasiale, cari se vor aplica ca învățacei la sculptura în lemn, bărdășit și la zidărit său vor fi aplicați deja ca învățacei ori sodali la aceste meserii și cei din urmă vor se se perfecționeze în meseria lor, ori în ateliere mai mari în cari se pôtă câștiga praca recerută vor fi considerați cu ajutoare mai mărire.

Cererile neinstruate în regulă și cele înaintate după termin nu se vor lua în considerare.

Consistoriul archidieceșan.

Pályázat.

Resinár községen rendszeresített segédjegyzői állás betöltése céljából, pályázat nyitattik és felhivatnak pályázni kívánok, miszerint kellően felszerelt kérvényeiket folyó évi november hó 20-áig alulírottánál adják be.

Ezen állással egybe kötött illetmények:

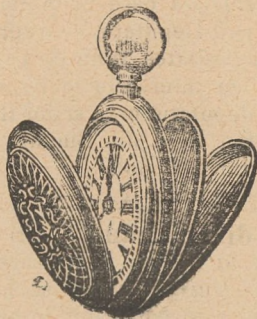
1. fizetés 800 korona,
2. lakpénz 60 „
3. tűzifa átalány 40 korona.

Nagyszeben, 1900 október hó 15-én.

A jár. főszolgabíró:

Fabritius

15 bucăți fl. 3.05.

Nu se mai oferă ocaziunea rară de a putea primi pentru numai fl. 3.05 următoarea colecțiune de juvaere.

1 Orologiu de busunar jub. de nickel Anker-Remontoir cu capace gravate foarte frumos, cu portretul M. S. regelui Francisc Iosif I. (noutate), minutar, cu mașinerie regulată, precis, garanță de trei ani (er nu ceas de părete, cum trimit neguțatorii din bazare, în loc de orologiu aurit).

1 lanț goldin panzerat sau de nickel.
2 buc. inele imitație de goldin în fasonul cel mai nou cu briliante de simil.
2 buc. nastori pentru mangete, aur-double cu mechanism.

3 bucăți nastori pentru pept. (Chemisettes.)
1 nasture pentru gulerele îndoite.
1 ac foarte fin de cravată.

1 pungă pentru orologiul anker.
1 oglindută de busunar în cutie.
2 cercei de argint veritabil de fasonul ce mai nou.

Tôte aceste 15 obiecte dimpreună cu orologiul Anker-Remontoir costă numai fl. 3.05.

Aceleași 15 obiecte însă în loc de orologiul patent reform. Anker unul Patent-Goldin-Jubil. care înlocuește pe deplin un orologiu de aur, cu garanție de trei ani numai cu fl. 6.10.

Ceea ce nu convine se schimbă bucuros sau se retrimite banii, așadară risicul e exchis. Anunciuri de felul acesta sunt imitații. Să se comande per Cassa sau cu rambursă dela [112] 4—12

E. Holzer

deposit de orolage, ciasuri și obiecte de aur en gros

Liferantul asociațiunei funcționarilor de stat ces. reg. austriaci etc.

Krakau, Stradom 18 (Oesterr.)

Cataloge ilustrate gratis și franco.

A apărut și se află de vânzare la **Tipografia și Librăria Archidieceșană**:

Predici ocazionale și funebre

de **Dr. Em. Elefterescu**

Tomul II.

Prețul 3 corone 50 bani.

Din **Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiu**, se pôte procura

Teoria Dramei

ca un tractat introductiv despre frumos și artă,

de **Dr. Iosif Blaga**, profesor.

Prețul broș. 3 cor. 60 fl.

Krachul cel mare.

New-York și Londra n'au cruțat nici continentul european, fiind necesită o fabrică mare de lucruri de argint de a desface tot depositul seu pe lângă o mică rebonificare a forțelor de lucru. Eu sunt împuternicit a executa acest mandat. Trimit deci ori și cui următoarele obiecte pe lângă o rebonificare simplă de **fl. 6.60** și anume:

- 6 bucăți **cuțite foarte fine** cu tăiș englez,
- 6 bucăți **furculițe de argint-patent american** dintr'o bucată,
- 6 bucăți **linguri de argint-patent american**,
- 12 bucăți **lingurițe de argint-patent american**,
- 1 bucată **lingură pentru supă** de argint-patent american,
- 1 bucată **lingură pentru lapte** de argint-patent american
- 6 bucăți **tase Victoria englezești**,
- 2 bucăți **felinare admirabile** de masă,
- 1 bucată **sitiță** pentru teă,
- 1 bucată **preserătore** pentru zahăr pisat fină,
- 42 bucăți la olaltă numai fl. 6.60.**

Tôte aceste 42 obiecte au costat mai nainte **fl. 40** și se pot obține acum cu prețul minimal de **fl. 6.60**. Argintul-patent american este un metal foarte alb, care își păstrează colorea argintie 25 de ani, ceea ce se și garantează. Ca dovada cea mai bună, că inseratul acesta nu e

nici o înșelăciune

mă oblig prin această publice, a retrimite banii fără nici o piedecă tuturora cărora nu le convine marfa, și nimenea n'ar trebui să lase a trece această ocaziune favorabilă, fără a-și procura această **garnitură pomposă**, care se potrivește mai ales ca

present escelent de nuntă și ocașional

cum și pentru ori-ce gospodărie mai bună.

Se află numai la

[210] 1—10

A. HIRSCHBERG,

casă de export pentru obiecte de argint-patent american

Viena, II., Rembrandtstrasse Nr. 19.

Trimiterea în provincie pe lângă rambursă sau anticiparea sumei. Praf de curățit 10 cr. Veritabil numai cele provăzute cu marca alăturată (Gesundheitsmetall).

Estras din epistolele de recunoștință.

Sunt foarte mulțumit cu garnitura Dtale și mă rog pentru o nouă expediție. Lubaczow, Galiția.

Babie, căpitan.

Am primit expediția și sunt foarte mulțumit, Vă mai rog pentru o garnitură cu fl. 6.60. Cluș.

Exelența Baronesă Bánffy.

Am primit expediția și sunt foarte mulțumit cu ea. Gaad, Ungaria, 1 Septembrie 1890.

Contesa C. Chotek-Gudenus.

Farmacia lui F. I. R. Hotter la sf. Iosif, Wien, XII/2 Schönbrunnerstrasse 182.

Absorbinalul lui Hotter.

1/2 Flacon fl. 6. —, 1/2 Flacon fl. 3.50. delătură tôte umflăturile și depunerile de grăsimi fără să vatăme părului. Întărește nervii atacați și slăbiți, delătură și distruge tôte nodurile în mușchi, și servește și ca scut în contra aprinderilor; cu deosebire e probat la umflăturile produse din cauza fearelor, apoi în contra aricăturii umflărei copitei, genunchilor umflați, mai departe în contra umflăturilor (noduri) de vine, în contra umflăturii picioarelor la glesne și la încheietura degetelor cu un cuvânt în contra tuturor umflăturilor ori unde s'ar ivi.

Praful nutritor alui Hotter, pentru cai și vite cornute

1 Pachet cu 80 cr.

Un adaus escelent la nutremânt, pentru a ținea vitele sănătoase și cu putere este de a se folosi la tôte suferințele de rărunchi de ficat și de nervi.

Alifia lui Hotter pentru delăturarea crescăturilor de oase.

1/2 Cutie cu fl. 2. 1/2 Cutie cu fl. 1.20. delătură crescăturile de oase și depunerile osoase chiar și după 4—6 săptămâni. (boală învechită).

Preparate pentru veterinari, cele mai bune ale timpului mai nou, cari după atestate număröse nu au fost ajunse de alte mijloace de natura aceasta.

Să se ceară numai preparate de ale lui Hotter și să nu se primescă altele. Deposit în farmacii și Droguerii.

Deposit principal la Dr. Emil Budai farmacia orașului Budapesta (Stadthausplatz) la Dr. Leo Egger & J. Egger Farmacia Palatinului VI Váci körút 17 și la farmacia Iosif Török Bpesta VI Kiraly utca 12.

Fluidul lui Hotter „Training“

1 Sticlă cu fl. 1.20.

Conservează nervii și mușchii până la bătrânețe înaintată totdeauna puternici și vioi, pune în stare pe animal să presteze cele mai mari strapații și fugi, să înțelege după frecare cu fluidul „Training“.

Să mai folosește cu succes uimitor la tôte urmările cari obvin din opintiri prea mari, ologie, reumatism, și înțepenire.

Praful de porci a lui Hotter.

Nr. I și II

1 kg. . . . fl. 1.20.

Cel mai buu mijloc pentru a produce pofta de mâncare și cu acesta prosperarea porcilor, foarte acomodat în contra orbalțului (brâncă); Nr. II este de a se întrebuința la urdinare.

Mijloc în contra Colicei alui Hotter.

1 Sticlă fl. 1.50.

Contra la tot felul de colică și contra oprirei udului la cai precum și contra umflăturilor la vite cornute. [54] 53—104